

DRŽAVNI ARHIV U DUBROVNIKU

SUMARNI INVENTAR

OPĆINSKI KOMITET KPH/SKH ORAŠAC 1952.-1955.

Broj fonda: HR-DADU-564

Izradili: Kornelija Bašica, arh.spec., Tanja Ladišić, arh.spec.

Dubrovnik, svibanj 2012.

SADRŽAJ

Popis kratica

1. Identifikacija	4
2. Kontekst	5
3. Sadržaj i ustroj gradiva	7
4. Uvjeti dostupnosti i korištenja	8
5. Dopunski izvori	9
6. Područje kontrole opisa	10
Literatura	11
Inventarni popis	12

POPIS KRATICA

AGITPROP	Agitacija i propaganda
CK	Centralni komitet
DADU	Državni arhiv u Dubrovniku
OK	Općinski komitet
OPO	Osnovna partijska organizacija
KPH	Komunistička partija Hrvatske
SKH	Savez komunista Hrvatske
SKJ	Savez komunista Jugoslavije
SKOJ	Savez komunističke omladine Jugoslavije
SKP (b)	Svesavezna komunistička partija (boljševika)
SRZ	Seljačka radna zadruga
UDBA	Uprava državne bezbednosti
USAOH	Ujedinjeni savez antifašističke omladine Hrvatske

1. IDENTIFIKACIJA

1.1 Oznaka/signatura

HR-DADU-564

1.2 Klasifikacija

H.2.1.8

1.3 Naslov

Općinski komitet KPH/SKH Orašac

1.4 Skraćeni naziv

OK KPH/SKH Orašac

1.5 Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa

1952.-1955.

1.6 Razina opisa

Fond

1.7 Količina jedinice opisa

1 kutija (0,1 d/m)

2. KONTEKST

2.1 Naziv stvaratelja

Općinski komitet KPH/SKH Orašac

2.2 Sjedište djelovanja

Orašac

2.3 Pravni položaj

Društveno-politička organizacija

2.4 Vrijeme djelovanja

1952.-1955.

2.5 Upravna povijest

Komunistička partija Jugoslavije iz rata je izašla kao dobro organizirana ideološko-politička organizacija, koja se oslanjala na sovjetske modele u teoriji i praksi organiziranja države, partije, privrede i kulture. U okviru jedinstvene KPJ tijekom 1946. godine formirane su republičke organizacije na čelu s republičkim centralnim komitetima. Organizacijsku mrežu KPJ 1948. godine činila su 393 kotarska, odnosno mjesna i rajonska komiteta u rangu kotarskih, 441 mjesni komitet, 53 rajonska i 1957 biroa, osim biroa i komiteta u JA.

Osnovnu partijsku organizaciju činila je ćelija – u poduzeću, ustanovi, na selu, u gradskoj četvrti i ulici, a u Jugoslavenskoj armiji u četi.¹

KP Hrvatske bio je vladajuća politička stranka u Hrvatskoj koja je Statutom definirana kao «revolucionarna i jedinstvena organizacija i vodeća idejno politička snaga radničke klase i svih radnih ljudi u njihovoj borbi za socijalizam na osnovama samoupravljanja». KP Hrvatske nadzirala je i usmjeravala cjelokupan društveno-politički, gospodarski i kulturni život u Hrvatskoj. Na VI. kongresu KPJ održanom u Zagrebu 2.-7. studenog 1952. godine promijenjen je naziv partije u Savez

¹ Berislav Jandrić, *Hrvatska pod crvenom zvijezdom: Komunistička partija Hrvatske 1945-1952., organizacija, uloga, djelovanje*, Srednja Europa, Zagreb 2005.

komunista Jugoslavije, te je ojačana samostalnost osnovnih organizacija. Cilj je bio premjestiti težište djelovanja na neposredan rad „usred masa“, u masovne političke organizacije i u organe samoupravljanja. Do 1952. postojali su na terenu Kotarskog komiteta Dubrovnik Mjesni komiteti Orašac, Župa, Gruda, Ston, Topolo i Mljet, koji su djelovali kao spona između osnovnih partijskih organizacija i samog Kotarskog komiteta. Novom administrativnom podjelom teritorija NR Hrvatske 1952., došlo je i do promjene u organizaciji partije, tako da se ukidaju Mjesni komiteti i stvaraju Općinski, a sve u nadležnosti Kotarskog komiteta. Tada je Kotarski komitet KPH/SKH Dubrovnik obuhvaćao Općinske komitete Dubrovnik –Vanjski, Orašac, Slano, Cavtat, Grudu, Mljet, Ston.

Općinski komiteti KPH/SKH su vodili rad osnovnih partijskih organizacija na terenu između dviju konferencija.

Daljnijim izmjenama 12.05.1955. došlo do sjedinjavanja organizacije kotara i grada Dubrovnika, a 29.05. 1955.do daljnjeg sjedinjavanja organizacije kotara Dubrovnika i Korčule, te grada Dubrovnika. Sve općine u kotaru su zadržale otprilike isti teritorij, samo su se Općine Dubrovnik i Gruda proširile, tako da je Općinski komitet KPH/SKH Dubrovnik obuhvaćao teritorij bivše općine Orašac, Slano, Dubrovnik Vanjski i grad, a Općina Gruda bivše općine Cavtat i Grudu.²

2.6 Povijest arhivskog fonda

Nakon ukidanja Općinskog komiteta KPH/SKH Orašac, gradivo je pripojeno Kotarskom komitetu KPH/SKH Dubrovnik i zajedno su predani u arhiv 1993. godine od strane Socijaldemokratske partije Hrvatske. Do 1995. bilo je u spremištu sv. Luke, a od 1995. u tzv. spremištu SKH u palači Sponza.

2.7 Način preuzimanja ili predaje

Službena predaja Socijaldemokratske partije 19.11.1993. ur.broj: 541/93-07/24/IM/MJ/PP

² Izvještaj KK SKH Dubrovnik o radu organizacije SK od VI kongresa SKJ, Biblioteka DADU O4-325

3. SADRŽAJ I USTROJ

3.1 Sadržaj

Fond sadrži zapisnike Općinskih konferencija, sastanaka Općinskog komiteta i osnovnih partijskih organizacija Općinskog komiteta KPH/SKH Orašac.

3.2 Odabiranje i izlučivanje

Ukupno je gradivo predviđeno za trajno čuvanje u Državnom arhivu u Dubrovniku.

3.3 Plan sređivanja

Gradivo Općinskog komiteta KPH/SKH Orašac (1952.-1955.) zatečeno je u nesređenom stanju. Bilo je izmiješano sa gradivom Kotarskog komiteta KPH/SKH Dubrovnik. Nakon pregleda cjelokupnog fonda utvrđen je poredak stvaratelja, a tijekom sređivanja poštivano je načelo provenijencije. Slijedila se organizacijska struktura partijskog aparata samog Općinskog komiteta.

Gradivo je sređeno i podijeljeno na slijedeće serije:

- 1. Zapisnici konferencija Općinskog komiteta KPH/SKH Orašac**
- 2. Zapisnici sastanaka Općinskog komiteta KPH/SKH Orašac**
- 3. Zapisnici osnovnih partijskih organizacija KPH/SKH**

4. UVJETI I DOSTUPNOST KORIŠTENJA

4.1 Pravni položaj

Javno arhivsko gradivo.

4.2 Uvjeti dostupnosti

Gradivo je u potpunosti dostupno s obzirom da je prošlo 30 godina od nastanka, što je u skladu sa Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima³ (čl. 18-28) te Pravilnikom o korištenju arhivskog gradiva⁴.

4.3 Autorsko pravo/uvjeti umnožavanja

Uvjeti izrade preslika određeni su gore navedenim Pravilnikom i Pravilnikom o radu čitaonice Državnog arhiva u Dubrovniku.

4.4 Jezik u gradivu

Gotovo cijelo gradivo pisano je latinicom, na hrvatskom, srpskom i talijanskom jeziku, a mali dio gradiva na srpskom i ćirilici.

4.5 Tvarne značajke

Gradivo je u dobrom stanju i nije potrebna restauracija.

³ NN 105/1997.

⁴ NN 67/1999.

5. DOPUNSKI IZVORI

5.1 Mjesto čuvanja izvornika

Državni arhiv u Dubrovniku.

5.2 Postojanje preslika

Ne postoje.

5.3 Dopunski izvori u DADU

HR-DADU-427 Kotarski komitet KPH/SKH Dubrovnik

HR-DADU-241 Gradski komitet KPH/SKH Dubrovnik

6. PODRUČJE KONTROLE OPISA

6.1 Napomena

Pri citiranju gradiva fonda navodi se signatura i kratica naziva fonda i serije:

HR- DADU-564 Općinski komitet KPH/SKH Orašac.

6.2 Pravila i konvencije

Inventar je izrađen prema međunarodnim normama:

ISAAR (CPF) Međunarodna norma arhivističkoga normiranoga zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji, Zagreb 1999.

ISAD (G) Opća međunarodna norma za opis arhivskog gradiva, 2. izdanje, Zagreb 2001.

Datum opisa

Svibanj, 2012.

LITERATURA

1. Berislav Jandrić, *Hrvatska pod crvenom zvijezdom: Komunistička partija Hrvatske 1945.-1952., organizacija, uloga, djelovanje*, Srednja Europa, Zagreb 2005.
2. Ivan Jelić, *Osnivački kongres komunističke partije Hrvatske 1937*, Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske, Zagreb 1987.
3. Ivan Jelić, *Komunistička partija Hrvatske 1937.-1945.*, sv. 1 i 2, Globus, Zagreb 1981.
4. Berislav Jandrić, *Pojave i oblici kažnjavanja članstva Komunističke partije Hrvatske (1945-1952.)*, ČSP., br. 1, Institut za suvremenu povijest, Zagreb 1992.
5. Berislav Jandrić, *Organizaciono stanje i struktura Komunističke partije Hrvatske od oslobođenja zemlje do kraja 1946. godine*, Zbornik Oslobođenje Hrvatske 1945. godine, Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske, Zagreb 1986.
6. Ante Jurović, *Organizaciono stanje KPH/SKH na dubrovačkom području uoči drugog svjetskog rata i u 1941. godini, iz Dubrovnik u NOB-u i socijalističkoj revoluciji 1941.-1945.*, Institut za historiju radničkog pokreta

OPIS SERIJA I PODSERIJA Općinskog komiteta KPH/SKH Orašac za razdoblje 1952.-1955.

Oznaka/signatura

HR-DADU-564.1

Naslov

Općinski komitet KPH/SKH Orašac

Zapisnici Općinskih konferencija OK KPH/SKH Orašac

Razina opisa

Serijski

Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa

1952.-1953.

Količina

0,25 kutije, 0,025 d/m

Sadržaj

Seriju čine zapisnici i materijali općinskih konferencija iz 1952. i 1953. godine.

Plan sređivanja

Zapisnici su sređeni kronološkim redom.

Arh. jedinica	Naziv i sadržaj serije	Godina	Kutija
1.	Zapisnici općinskih konferencija (I. i II.)	1952.-1953.	1

Oznaka/signatura

HR-DADU-564.2

Naslov

Općinski komitet KPH/SKH Orašac

Zapisnici sastanaka OK KPH/SKH Orašac

Razina opisa

Serijski

Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa

1952.-1953.

Količina

0,25 kutije, 0,025 d/m

Sadržaj

Serijski čine zapisnici sastanaka Općinskog komiteta KPH/SKH Orašac.

Plan sređivanja

Zapisnici su sređeni kronološkim redom.

Arh. jedinica	Naziv i sadržaj serije	Godina	Kutija
2.	Zapisnici sastanaka	1952.-1953.	1

Oznaka/signatura

HR-DADU-564.3

Naslov

Općinski komitet KPH/SKH Orašac

Zapisnici osnovnih partijskih organizacija

Razina opisa

Serijski

Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa

1952.-1953.

Količina

0,25 kutije, 0,025 d/m

Sadržaj

Serijski sadrži zapisnike osnovnih partijskih organizacija KPH/SKH sa područja nadležnosti Općinskog komiteta KPH/SKH Orašac.

Plan sređivanja

Zapisnici su sređeni kronološkim redom

Arh. jedinica	Naziv i sadržaj serije	Godina	Kutija
3.	Zapisnici osnovnih partijskih organizacija	1952.-1953.	1